

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
Z L A T A R, I. G. KOVAČIĆA 1**

**PLAN RADA
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU**

Broj: 01-156/1-2014.
Zlatar, 25.03.2014.

HIGIJENSKO-EPIDEMIOLOŠKI ODJEL

Program obuhvaća rad Odjela koji obavljaju tri epidemiološka tima na tri lokacije: u Zaboku, Zlataru i Krapini.

Timove čine tri liječnika epidemiologa, tri dipl. sanitarna inž., jedan san.inž. i dva san.teh. te provode zakonom propisane epidemiološke aktivnosti za područje Krapinsko Zagorske županije.

Neke aktivnosti i usluge koje se pružaju izvan ugovora s HZZO-om, drugim korisnicima na tržištu, prikazani su brojčano prema evidencijama koje vodimo za tu svrhu.

SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH I NEZARAZNIH BOLESTI

U cilju osiguranja primarne zdravstvene zaštite i jedinstvenog provođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i epidemija kao i nadzora nad epidemiološkom situacijom, Odjel za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije na temelju čl. 25. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 121/03,44/05, 48/05, 85/06,117/08), odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 85/06,105/06,77/07,111/07) i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07,113/08), planira slijedeći Program aktivnosti:

1) Kontinuirano epidemiološko praćenje – nadzor nad zaraznim bolestima

1.1. Obavezno prijavljivanje zaraznih bolesti

1.2. Kontinuirana evidencija i praćenje kretanja zakonom određenih zaraznih bolesti i epidemija, izrada izvješća s evaluacijom za područje županije – analiza epidemiološke situacije-obrađeno **oko 3 000** prijava zaraznih bolesti

1.3. Rano otkrivanje izvora zaraze, putova njena širenja i žarišta zaraznih bolesti u svrhu suzbijanje epidemije - predlaganje i provođenje protuepidemijskih mjera pri pojavi zarazne bolesti ili epidemije zarazne bolesti što uključuje:

- a) epidemiološki terenski izvid, epidemiološko ispitivanje (anketiranje), prikupljanje uzoraka krvi, stolice i drugih bioloških materijala, te zdravstveni nadzor nad kontaktima i kliconošama-TBC, Hepatitis B,C, HIV.meningokok, pneumokok, salmonela
- b) obrada i analiza prikupljenih podataka,
- c) obrada i analiza prikupljenih uzoraka – izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti te nadzor nad provedbom mjera izolacije i identifikacije mikrobioloških uzročnika,
- d) organiziranje, provođenje i nadzor nad suzbijanjem epidemije i pandemije.

2) Preventivne epidemiološke aktivnosti

- 2.1. Planiranje (godišnje) cijepljenja za područje županije, stručni nadzor, i/ili pomoć pri provedbi obaveznog cijepljenja prema Programu propisanom od Ministarstva zdravstva, te evaluacija provedene imunizacije i podnošenje zbirnih izvješća Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i distribucija **50 000** doza cjepiva
- 2.2. Provedba specifičnih cijepljenja izvan okvira Programa obaveznog cijepljenja pojedinačno ili masovno (cijepljenje protiv B hepatitisa zakonom propisanih grupa pučanstva oko **400** doza, cijepljenje protiv gripe- **11000**, krpeljnog meningoencefalitisa oko **80** doza, trbušnog tifusa -**50** doza, ovisi da li je primarno cijepljenje ili revakcinacija bjesnoće-**50**, splenektomiranih osoba-**30** , tetanusa i sl.)
- 2.3. Priprema putnika za inozemstvo (pregled, cijepljenje, kemoprofilaksa, naputak o čuvanju zdravlja), te zdravstveni nadzor po povratku (na malariju, koleru i/ili druge bolesti),
- 2.4. Antirabična zaštita pučanstva (anketa i pregled kod osoba u kontaktu ili ozlijeđenih od bijesnih ili na bjesnoću sumnjivih životinja, cijepljenje, suradnja s nadležnom veterinarskom službom i HZZO) i kontinuirano pružanje zdravstvene zaštite putem rada antirabične ambulante (pripravnost epidemiologa kroz 24 sata sve dane u godini) te pokretanje inicijative za rad higijeničarske službe na što više mjesta na području županije.
- 2.5. Zdravstveni nadzor nad kliconošama – mikrobiološko- epidemiološki nadzor i evidencija nad osobama koje su preboljele salmoneloznu infekciju –oko **120** osoba, bacilarnu dizenteriju (zarazno trovanje hranom), pregledom stolice, a nositelj HbsAg, HCV i HIV protutijela pregledom uzoraka krvi u skladu s propisima.
- 2.6. Zdravstveni nadzor nad određenim kategorijama zaposlenih osoba u skladu sa Zakonom – periodički pregled na kliconoštvo, vođenje evidencije i kartoteke(radnici koji rade u proizvodnji i prometu živežnih namirnica,prosvjetni i zdravstveni radnici,frizeri,pedikeri,kozmetičari:-sanitarne iskaznice-**14 000 ukupno godišnje**:Zabok-6000,Zlatar-5500,Krapina -4000 osoba.
- 2.7. Kemoprofilaksa i seroprofilaksa (24-satna pripravnost epidemiologa) – primjena određenih sredstava kod zakonom određenih zaraznih bolesti da se spriječi sekundarni slučaj ili epidemija (tuberkuloza – DOTS sistem,streptokokna i meningokokna bolest, hemophilus influenzae, tetanus, bjesnoća, hepatitis tipa A ,B,C i drugih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji).

3. Nadzor, suradnja i pomoć pri sprečavanju i suzbijanju bolničkih infekcija prema posebnom programu

Suradnja i konzilijarna pomoć u Komisijama za kontrolu bolničkih infekcija u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, a koje obuhvaćaju analizu stanja i prijedlog mjera s obzirom na nalaze patogenih i uvjetno patogenih mikroorganizama, indikatora infekta na osjetljivim bolničkim odjelima (kirurgija, hemodijaliza, intenzivna njega, rodilište, odjel za nedonoščad i dojenčad, odjeli za opekline, hematologija, transplantacija i odjeli za zarazne bolesti), prikupljanje podataka i davanje uputa o ispravnosti i racionalnosti korištenja antibiotske terapije, dezinficijensa i uređaja za sterilizaciju.

4. Vođenje specifičnih kartoteka - registara

- a) kartoteka kliconoša (trbušni tifus) i ostale salmoneloze,
- b) kartoteka nositelja HBsAg (HBeAg), anti HCV
- c) kartoteka HIV/AIDS
- d) kartoteka oboljelih od tuberkuloze
- e) kartoteka oboljelih od legioneloza

5. Zdravstveni odgoj i unapređenje zdravstvene kulture-prosviećivanje –tiskanim materijalima,individualni pristup ili male grupe , tribine,putem lokalnih radio postaja i sl.

- a) nadzor, edukacija djelatnika u proizvodnji i prometu živežnih namirnica(savjetodavna uloga u implementaciji HACCP sustava)-ukupno oko **40 tečajeva godišnje s 1500 polaznika**
- b) određenih populacijskih grupa-(oboljeli od dijabetesa, hipertenzije,bolesti cirkulacijskog sustava ,alkoholizam i druge ovisnosti).Predlaganje ,poticanje i sudjelovanje u organizaciji promicanja zdravlja i zdrave prehrane usvajanjem zdravijeg načina života kroz aktivnosti vezane uz teme mjeseca.
- c) Obavještanje i upozoravanje javnosti o izbjegavanju rizika epidemije i/ili oboljevanja od zaraznih i nezaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

6. Provođenje i nadzor nad provođenjem DDD mjera na području Krapinsko-zagorske županije

ZZJZ KZŽ dobio je 02.12.2013. od Ministarstva zdravlja RH rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti provođenja DDD kao općih, posebnih i sigurnosnih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti dok, prema navodu Ministarstva zdravlja, ne osigura da na tim poslovima rade četiri djelatnika odgovarajuće stručne sprema sa punim radnim vremenom.

Stručni nadzor nad provedbom obveznih sustavnih DDD mjera koje se provode radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti,-prošle 2013 godine obavljeno je **18** sustavnih deratizacija u gradovima i općinama. Broj sustavnih deratizacija ima svake godine uzlazni trend što znači da sve veći broj jedinica lokalne samouprave donosi Odluke o provođenju sustavne deratizacije na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo te ih i provodi.

S obzirom da je u 2013 godini zabilježena pojava zaraznih bolesti koje prenose komarci(Groznica Zapadnog Nila) u susjednim županijama pokrenuto je terensko istraživanje vrste komaraca na više lokacija u našoj županiji u suradnji sa ZZJZ „A. Štampar“ iz Zagreba. Pored dokazanog postojanja tigrastog komarca pronađena je prvi put u RH nova vrsta tzv. azijskog komarca. S obzirom na ove okolnosti nastaviti će se kontinuirana edukacija pučanstva putem letaka, predavanja, objavom na web stranicama ZZJZ i JLS te putem medija. Isto tako će se nastaviti istraživanje populacije komaraca te kartografiranje potencijalnih legla komaraca na području JLS.

7. Konzilijarna epidemiološka aktivnost

- a) konzultativni ili kontrolni specijalistički pregled , screening programi
- b) epidemiološka analiza, te razni oblici planiranja i evaluacije podataka u zdravstvenoj djelatnosti glede aktualnih epidemioloških problema (masovne nezarazne bolesti),
- c) pregled mjera sanacije, provođenje mjera zaštite od svih zaraznih bolesti uključivo i zdravstveni odgoj.

8.Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti u izvanrednim prilikama

Organiziranje epidemiološke službe za hitni terenski rad u izvanrednim stanjima (epidemija, pandemije, prirodne nepogode, terorizam, rat...).

9.Ostali poslovi i zadaci

Stručno konzultativna i savjetodavna uloga u odnosu na županijske vlasti u organizaciji i provedbi mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih i nezaraznih bolesti, te davanje procjena epidemiološke situacije na području Županije.

Program rada Zavoda uključuje i kontinuiranu edukaciju i stručno usavršavanje svih zaposlenika Zavoda sukladno zakonskoj regulativi za djelatnost zdravstva kroz aktivno sudjelovanje na seminarima, kongresima i drugim stručnim skupovima te stjecanje novih informacija putem znanstvene literature ,časopisa ,biltena...

Unaprjeđivanje postojećeg sustava informatizacije i aktivno ažuriranje postavljene WEB stranice Zavoda kako bi se još bolje informirala i upoznala javnost o javnozdravstvenim programima i problemima na području Županije, a vezano za rad službe.

ODJEL ZA KLINIČKU MIKROBIOLOGIJU

Laboratorij obrađuje mikrobiološke uzorke iz kliničke medicine te stoga mora zadovoljiti širi krug korisnika usluga: ordinacije obiteljske medicine, poliklinike te stacionarne zdravstvene ustanove tj. bolnice. Pri uvođenju odnosno odabiru pretraga treba uzeti u obzir slijedeće čimbenike:

1. da se odabrana pretraga s postojećom opremom može učiniti jednako kvalitetno kao i u svakom mikrobiološkom laboratoriju u Zagrebu.
2. da za takvu pretragu postoji dovoljno velika potreba kako bi se mogla rutinski izvoditi (zbog skupoće podloga, kemikalija te njihovog ograničenog roka trajanja.)
3. da se utrošeni materijal i rad može naplatiti (kako se nebi ulazilo u gubitke.)

Tijekom 2014. nastojat ćemo obavljati sve dosadašnje pretrage uz posebnu pozornost na kvalitetu i uštedu potrošnog materijala sobzirom na limitirane cijene većine pretraga. Ovisno o ugovoru s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje za 2014. godinu a koji će definirati maksimalni mjesečni / godišnji iznos novčanih sredstava za zdravstvene usluge i utrošene materijale odnosno pojedinačne cijene usluga, nastojat ćemo s obzirom na ostale čimbenike postići što povoljniji poslovni rezultat te na osnovu toga usmjeravati aktivnosti tijekom godine te proširiti spektar pretraga.

Uz standardne mjere i aktivnosti mikrobiološki laboratorij Zabok kao suradni laboratorij Akademije medicinskih znanosti Hrvatske sudjelovat će u praćenju rezistencije (osjetljivosti) bakterija na antibiotike.

- Cilj tog praćenja rezistencije (osjetljivosti) bakterija na antibiotike je određivanje lokalne rezistencije (osjetljivosti) na području Krapinsko-zagorske županije. Dobiveni rezultati bit će obrađeni i pismeno prezentirani te uključeni u rezultate RH.
- Svrha praćenja rezistencije bakterija na antibiotike je izbor racionalne antibiotske terapije i usporenje nastanka rezistencije te materijalne uštede.
- Navedene aktivnosti financirat će se iz sredstava ZZJZ i dragovoljnim radom zaposlenika laboratorija.
- Osim navedenog mikrobiološki laboratorij tijekom 2014. uvodi dopunu testiranja osjetljivosti bakterija na antibiotike na temelju EUCAST standarda.

ODJEL ZA SOCIJALNU MEDICINU I JAVNO ZDRAVSTVO

1. PREVENCIJA MALIGNIH BOLESTI

1.1. RAK DOJKE

U sklopu Programa aktivnosti Odjela su slijedeće:

- Nastaviti provođenje promotivnih aktivnosti kroz suradnju s medijima
- Kontinuirana komunikacija s odgovornima u bolničkom sustavu i pripadajućim mamografskim jedinicama
- Kontinuirana komunikacija sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Ministarstvo zdravlja
- Kompjutorska obrada anketnih listića i nalaza mamografije
- Izvješćivanje Ministarstva zdravlja o provedenim aktivnostima

1.2. RAK DEBELOG CRIJEVA

- Nastaviti provođenje promotivnih aktivnosti
- Obavljanje redovnih aktivnosti propisanih Nacionalnim programom, zaprimanje i obrada testova
- Komunikacija s ispitanicima putem besplatnog telefona, davanje smjernica i uputa o prehrani i pravilnom slanju testova
- Izrada edukativnih materijala u svrhu promocije zdravlja
- Redovita komunikacija s endoskopskim centrima (kolonoskopska jedinica u OB Zabok)

1.3. RAK VRATA MATERNICE

- Nastaviti provođenje aktivnosti
- Obavljanje redovnih aktivnosti propisanih Nacionalnim programom
- Komunikacija s ispitanicima putem besplatnog telefona
- Kontinuirana komunikacija sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Ministarstvo zdravlja
- Redovita komunikacija s ginekološkim ambulantomama

2. PREVENCIJA OVISNOSTI

- Rad u Savjetovalištu Centra za prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja
- Osmišljavanje preventivnih aktivnosti za učenike osnovnih i srednjih škola
- Sudjelovanje u radio-emisijama s temama o zlouporabi sredstava ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja.
- Sudjelovanje u edukaciji za provedbu programa „Trening životnih vještina“

3. ZAŠTITA REPRODUKTIVNOG ZDRAVLJA

- Suradnja s udrugama mladih s temama vezanim uz reproduktivno zdravlje i prevenciju ovisnosti : (Prevencija raka vrata maternice, rizično spolno ponašanje..)
- Nastavak dosadašnjih aktivnosti na području zdravstvene zaštite majke i djeteta:

U sklopu javno zdravstvene aktivnosti s ciljem poboljšanja prenatalne skrbi, provode se tečajevi za trudnice. Izrađen je edukativni materijal (CD prezentacija, brošure, plakati, letci) a tečaj provodimo u suradnji sa ginekologom iz Doma zdravlja i patronažnom sestrom.

4. PREVENTIVNO DJELOVANJE U SKLOPU AKCIJSKOG PLANA PREVENCIJE PREKOMJERNE TJELESNE TEŽINE

- Predavanja i radionice
- Izrada promotivnog materijala (brošure, letci)
- Suradnja s medijima (članci, radio emisije)

5. ZDRAVSTVENA STATISTIKA

1.1. Prikupljanje i obrada podataka iz zdravstvenog sustava

- Statistika o radu opće medicine, zdravstvena zaštita predškolske djece, žena, stomatološka zaštita
- statistika o provođenju specifičnih i preventivnih mjera školske djece i mladeži
- statistika o radu i o utvrđenim bolestima i stanjima-medicine rada, hitne medicinske pomoći, patronaže i kućne njege

- statistika o radu i o utvrđenim bolestima i stanjima u ordinacijama specijalističko konzilijarne djelatnosti,
- statistika liječenih bolesnika u službi za stacionarno liječenje: bolesničko-statistički list (BSO), bolesnika liječenih od malignih bolesti (BSO ONKO-tip), te list rehabilitacije.
- statistika poroda
- statistika prekida trudnoće
- statistika ovisnosti-osnovni podaci o ovisnicima i programu liječenja (Pompidou listići),
- prijava maligne neoplazme (izvanbolnička)
- prikupljanje, kontrola, obrada obrazaca o provedenim preventivnim pregledima osoba starijim od 50 godina,
- rad na unaprjeđenju kvalitete mortalitetne statistike
- izvješće o radu bolnica
- komunikacija s bolnicama i privatnim ordinacijama
- izrada ljetopisa

CENTAR ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI

Zloupotreba opojnih droga na području Krapinsko-zagorske županije

“Droge” mogu biti supstancije koje se legalno mogu kupovati i koristiti (duhan, alkohol), zatim supstancije koje legalno propisuju liječnici (amfetamin, morfin) i ilegalne supstancije uzimanja kojih je zakonski zabranjeno (heroin, kanabis, LSD ...). Premda zloupotreba duhana i alkohola predstavlja itekako značajan društveno-medicinski problem (osobito zloupotreba alkohola na području naše županije), akcent našeg rada stavljamo na ove druge.

Brojni su čimbenici koji određuju tko će kušati drogu, tko će nastaviti s uzimanjem povremeno i rekreacijski, a tko će progredirati do psihičke i fizičke ovisnosti. Vjerojatno se radi o složenoj interakciji između bioloških, nasljednih i socijalnih činitelja.

Kako ovisnost oštećuje i tjelesne i socijalne i radne funkcije akcent našeg rada stavlja se na zdravu populaciju, a što znači ne dopustiti započinjanje slijeda koji vodi u ovisnost. Ako je taj slijed već započeo, potrebno je djelovati na svaku kariku daljeg širenja lanca, no isto tako liječiti i pomoći u resocijalizaciji osoba kod kojih je ovisnost već nastupila.

Shodno navedenom nužna je provedba suvremenog, kompleksnog programa primarne prevencije, no i ranog liječenja i oporavka ovisnika.

Centar za prevenciju ovisnosti naše županije konstituiran je 15.6.2002.godine, a efektivan rad nakon službenog otvaranja provodio se zadnja tri mjeseca 2002. godine, 2003. i 2004. godine.

Od 01.01.2004. godine Centar je prešao u sklop Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije. Operativni tim Centra čine voditelj Odjela za socijalnu medicinu i javno zdravstvo koja je liječnik specijalist javnog zdravstva, 1 psihijatar, 2 psihologa i medicinska sestra.

II PREVENCIJA

A) Primarna prevencija

Kako ovisnost dovodi do oštećenja fizičkog, radnog i socijalnog funkcioniranja težište rada je upravo na primarnoj prevenciji, odnosno edukaciji populacije, sprečavanju početka uzimanja, no i rana detekcija konzumenata.

Cilj: zaštita zdrave populacije, prepoznavanje i pružanje pomoći učenicima s rizičnim ponašanjem.

Ciljana skupina: sva djeca predškolske i školske dobi na području Županije, odgajatelji, učitelji, roditelji.

Nosioc zadatka: operativni tim Centra (psihijatar, 2 psihologa), Služba za školsku medicinu, koordinatori školskih preventivnih programa svih škola, stručni suradnici svih škola, Obiteljski centar, djelatnik MUP-a zadužen za prevenciju, mediji

Javni mediji

Cilj: poticanje zdravih stilova života

Ciljana skupina: opća populacija Županije

Mjere: - kvalitetno i objektivno informiranje

- korekcija uvriježenih mišljenja i iskrivljenih informacija
- stalna prisutnost i ukazivanje na problem
- ukazivanje na stanje zlouporabe na području Županije
- afirmacija zdravih stilova života
- edukacija o posljedicama

Nosioc zadatka: članovi tima, sve radio postaje županije, tisak, stručni djelatnici javnog zdravstva

Promidžbeni materijali

Cilj: informiranje populacije o utjecaju i štetnosti opojnih droga, poticanje zdravih stilova života i mogućnosti izbora

Ciljana skupina: svi učenici osnovnih i srednjih škola županije, roditelji, nastavnici, stručni djelatnici u raznim sektorima (zdravstvo, pravosuđe, socijalna skrb)

Nosioc zadatka: članovi tima Centra, koordinatori školskih preventivnih programa, nastavnici, učenici

Alternativni program provođenja slobodnog vremena

Cilj: poticanje zdravih stilova života

Ciljana skupina: sva djeca i adolescenti sa područja Županije

Mjere: - otvaranje radionica različitih područja uz stručno vodstvo (sportske, jezične, kompjutorske, likovne, muzičke), klubova mladih u svakom većem mjestu Županije, organizacija kulturnih i sportskih događanja, suvisla organizacija „norijade“,...

Nosioci zadatka: članovi tima Centra, Centri za socijalnu skrb Županije, Obiteljski centar, udruge, jedinice lokalne uprave i samouprave, volonteri

B) Sekundarna prevencija

Savjetovanište Centra

Cilj: informiranje, dijagnostika konzumenata, ovisnika i njihovih obitelji te rehabilitacija ovisnika

Ciljna skupina: konzumenti, ovisnici, roditelji, građanstvo

Nosioc zadatka: operativni tim Centra

C) Tercijarna prevencija

Resocijalizacija

Cilj: ponovno uključivanje ovisnika u zajednicu, a nakon uspješno završenog programa rehabilitacije, suport u apstinenciji

Ciljana skupina: rehabilitirani ovisnici

Nosioci zadatka: tim Centra, Centri za socijalnu skrb Županija, Upravni odjel za društvene djelatnosti, škole, Zavod za zapošljavanje, poduzetnici i privatnici, poslodavci

Izvanbolničko liječenje:

- provođenje metadonske terapije i terapije Suboxonom

Nosioci zadatka: tim Centra (prvenstveno spec. psihijatar) i obiteljski liječnici.

Prikupljanje podataka

Cilj: stvoriti jedinstvenu bazu podataka za područje Krapinsko – zagorske županije, praćenje situacije na terenu, komparacija

Ciljana skupina : korisnici usluga Centra i Savjetovaništa, opća populacija

Nosioci zadatka: tim Centra, upravni odjel za društvene djelatnosti, škole, Općinski sud, Općinsko državno odvjetništvo, Centri za socijalnu skrb

III AKTIVNOSTI CENTRA PREDVIĐENE U 2014. g.

Temeljem provedbenog programa Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2012-2014. godinu proveli smo usklađenje programa rada Centra u 2013. godini prema specificiranim aktivnostima. Prema istom programu nastavit će se aktivnosti i u 2014. godini.

Centar za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tako će u 2014. godini biti nositelj slijedećih provedbenih aktivnosti:

I Prikupljanje i analiza podataka o zdravstvenom stanju i radu u zdravstvu u vezi sa uporabom opojnih droga

1. Obvezno prijavljivanje svih onih koji su bili na ambulantnom liječenju zbog uzimanja ili ovisnosti o opojnim drogama
2. Izrada zdravstvenih pokazatelja iz područja zlouporabe droga
3. Vođenje Registra osoba liječenih zbog zlouporabe opojnih droga
4. Koordinacija uvođenja županijskih registara osoba liječenih protiv zlouporabe opojnih droga
5. Praćenje proširenosti infekcije HIV-om, hepatitisom B i C među ovisnicima
6. Praćenje smrti i uzroka smrti među ovisnicima
7. Uvođenje posebne evidencije za ovisnike koji su u programu liječenja uz farmakoterapiju metadonom i buprenorfinom
8. Ažuriranje donesene liste ovlaštenih liječnika za postavljanje indikacija za farmakoterapiju opijatskih ovisnika metadonom i buprenorfinom

II Promidžbeno – edukativne aktivnosti o štetnosti opojnih droga koji su namijenjeni djeci, mladeži i njihovim roditeljima – publicirani informativni i edukativni leci, brošure i drugi materijali za djecu, mlade i roditelje

1. Tiskana brošura namijenjena edukatorima i roditeljima na području KZŽ
2. Izrada programa obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama
3. Osmišljavanje i provođenje posebnih aktivnosti s ciljem obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti (od 15.11. do 15.12.) na području KZŽ

III Planiranje i sudjelovanje u provođenju zdravstvenog odgoja i prosvjećivanje opće i specifičnih populacijskih skupina

1. Savjetodavni i edukacijski rad s radnicima u školama za školske preventivne programe
2. Stalna koordinacija, nadzor i praćenje rada te provođenje stručnih doktrina u službama za prevenciju ovisnosti
3. Unaprjeđenje prepoznavanja i ranog otkrivanja visokorizične populacije
4. Rad s djecom i mladima koji su zatečeni u posjedovanju i konzumiranju sredstava ovisnosti i uključivanje u program praćenja i individualne, grupne ili obiteljske terapije
5. Sudjelovanje u posebnim programima promicanja zdravlja

6. Organiziranje i sudjelovanje na javnim tribinama u svrhu informiranja i senzibilizacije javnosti

IV Oblikovanje doktrine zdravstvenog aspekta liječenja bolesti ovisnosti te koordinacija i nadzor njezine primjene

1. Provođenje testiranja urina na droge u skupinama ili kod pojedinaca s rizičnim ponašanjima prema stručno usuglašenim smjernicama, kao i kod ovisnika prije i za vrijeme tretmana
2. Provođenje individualne, grupne psihoterapije i edukacije te kontrola apstinencije
3. Provođenje praćenja, rehabilitacije i nadzora skrbi o konzumentima i ovisnicima u procesu odvikavanja i održavanja
4. Nadzor nad provođenjem specifične farmakoterapije
5. Provođenje mjere obveznog liječenja ovisnika po odredbi ovlaštenog suda
6. Provođenje detoksikacije i liječenja
7. Primjena smjernica za farmakoterapiju ovisnika metadonom i buprenorfinom

V Smanjenje smrtnosti od predoziranja opojnim drogama, sprečavanje širenja zaraznih bolesti (HIV-a, AIDS-a, hepatitisa B i C)

1. Suradnja u izradi programa podjele čistog pribora sa NGO
2. Dobrovoljno i anonimno testiranje na HIV, B i C hepatitis – u suradnji sa HE službom ZZJZ
3. Smanjenje smrtnosti uzrokovano predoziranjem opojnim drogama (individualno savjetovanje ovisnika)

VI Tretman, rehabilitacija ovisnika u zatvorskom sustavu

1. Poslijepenalni prihvata sa multidisciplinarnim pristupom za ovisnike o drogama

VII Međunarodna suradnja

1. Puna suradnja i sudjelovanje u redovitim edukacijama relevantnih institucija i tijela Europske unije (EMCDDA, TAIEX ...)

VIII Trajna edukacija za zdravstvene i nezdravstvene radnike uključene u prevenciju i skrb o osobama s problemom ovisnosti i zlouporabe opojnih droga te edukacija zdravstvenih radnika o primjeni farmakoterapije u liječenju opijatske ovisnosti

Potrebna je aktivna suradnja s drugim institucijama i drugim akterima u prevenciji i liječenju bolesti ovisnosti i zaštiti mentalnog zdravlja:

1. Sudjelovanje u edukacijama za stručnjake na temu prevencije ovisnosti, tretmana i rada s mladima rizičnog ponašanja u organizaciji Vladinog ureda za suzbijanje

zloporabe opojnih droga, Ministarstva zdravlja te Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

2. Tretman zatvorenika-ovisnika o opojnim drogama za vrijeme uvjetnog otpusta u suradnji sa Upravom za zatvorski sustav
3. Organizacija županijskih sastanaka sudaca sa Centrom za prevenciju ovisnosti u suradnji sa općinskim, prekršajnim sudovima, općinskim državnim odvjetništvima i Županijskim sudom u smjeru kvalitetnije suradnje i prihvata ovisnika počinitelja kaznenih i prekršajnih djela
4. Organizacija okruglih stolova sa predstavnicima iz sustava socijalne skrbi
5. Stručni sastanci na temu potrebe za posebnim izobrazbama za službenike koji provode tretman ml. i pljt. ovisnika u raznim sektorima
6. Trajna suradnja sa Zajednicom klubova liječenih alkoholičara
7. Trajna suradnja sa Mrežom udruga mladih KZŽ
8. Trajna suradnja sa MUP-om u smislu zajedničkih preventivnih aktivnosti u školama
9. Trajna suradnja sa službenicima iz centara za socijalnu skrb u zajedničkim preventivnim aktivnostima u školama te sa zajedničkim klijentima
10. Trajna suradnja sa Obiteljskim centrom u smislu preventivnih aktivnosti, obilježavanjima značajnih dana u godini te suradnja u radu sa klijentima koji imaju dodatne potrebe u tretmanu
11. Trajna suradnja sa gradovima i općinama te Županijom u podizanju razine kvalitete na polju prevencije ovisnosti
12. Suradnja sa Službom za školsku medicinu i HE službom ZZJZ KZŽ u preventivnim aktivnostima
13. Intenzivna međuresorska suradnja u svim područjima prevencije i liječenja bolesti ovisnosti te obilježavanju važnih dana kroz godinu

IV ZAKLJUČAK

Prema predviđenim aktivnostima nastaviti će se postojeći programi i razvijati novi programi i projekti za koje će biti potrebno osigurati dodatna sredstva:

1. Preventivni program za učenike osnovnih i srednjih škola „Znam, hoću, mogu“ sa posebnom kategorijom za odrasle osobe liječene od ovisnosti
2. Preventivni program za učenike „Što znam o...“ – radionice u školi
3. Edukativni program za roditelje i nastavnike u osnovnim i srednjim školama „Edukacija edukatora“
4. Edukativni program za profesionalce koji dolaze u dodir sa populacijom konzumenata i ovisnika (zdravstvo, socijalna skrb, pravosuđe, nevladine udruge) „Znanje daje prednost“
5. Program informiranja i uključivanja zajednice u prevenciju ovisnosti „Centar za prevenciju u zajednici“
6. Preventivni program „Trening životnih vještina“, s naglaskom na proširenje programa na veći broj OŠ KZŽ

ODJEL ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

I) ANALITIČKA DJELATNOST

U 2014. godini nastavlja se s djelatnostima koje su započete ranijih godina.

1) Analize vode za piće i bazenskih voda

Analize voda za piće provode se temeljem ugovora o uzorkovanju i analizi na pokazatelje sukladnosti prema važećem pravilniku prilikom kontrole javnih i lokalnih vodovoda, te ugovora s objektima koji proizvode hranu (zbog potrebe HACCAP sustava), temeljem narudžbenice u svrhu tehničkog pregleda objekata, na zahtjev privatnih osoba i sanitarne inspekcije u svrhu utvrđivanja sukladnosti s pravilnikom kao i temeljem ugovora s Županijom za provođenje redovnog i revizijskog monitoringa vode za piće iz razvodnog sustava.

U 2014. godini planira se nastaviti sa analizama uzoraka bazenskih voda i vode za punjenje bazena kako je predviđeno važećim ugovorima.

2) Analize voda za piće prije prerade (izvorišta)

U 2014. godini nastavlja se sa analizama vode iz izvorišta prema ranije potpisanim ugovorima s općinama i gradovima. Za tu vrstu ispitivanja ugovore su potpisale općine Mače, Budinščina, Marija Bistrica, Stubičke Toplice, Gornja Stubica, Jesenje Gornje, Novi Golubovec, Mihovljan, Radoboj, Petrovsko i Hum na Sutli te grad Donja Stubica. U planu je monitoring vode za piće prije prerade (izvorišta) za lokalne vodovode (opskrbljuju 50 i više stanovnika), kojeg donosi Ministarstvo zdravlja, prema prijedlogu izrađenom temeljem Zakona o vodi za ljudsku potrošnju.

3) Analize otpadnih i površinskih voda

U 2014. godini planira se nastaviti ispitivanja otpadnih i površinskih voda, koje se analiziraju temeljem ugovora s poslovnim subjektima ili narudžbenice. Smatramo da će se broj uzoraka povećati zbog obaveza korisnika naših usluga koje proizlaze iz zakonskih propisa. U planu je sklapanje novih ugovora za tu vrstu uzoraka.

4) Analize namirnica

Namirnice se analiziraju prema ugovoru sa subjektima u poslovanju s hranom, te na zahtjev kupaca na zdravstvenu ispravnost ili proizvođačku specifikaciju, kao i na zahtjev Sanitarne inspekcije u svrhu službene kontrole.

5) Kontrola mikrobiološke čistoće objekata pod sanitarnim nadzorom-otisci

Redovita kontrola mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom nastavlja se prema ugovorima i važećim propisima.

6) Kontrola sterilizacije

Svake godine povećava se broj uzoraka zbog sve većeg broja zahtjeva za uslugom provjere učinkovitosti sterilizacije sporama od strane ordinacija koje pružaju zdravstvenu zaštitu, ustanova za njegu bolesnika i drugih.

II) EDUKACIJSKA DJELATNOST

Djelatnici Odjela za zdravstvenu ekologiju sudjeluju u edukaciji stanovništva vezano za projekt sanacije lokalnih vodovoda bilo na terenu ili na organiziranim predavanjima. Pored toga, osposobljeni djelatnici provode edukacije na tečajevima iz higijenskog minimuma ili drugim tečajevima vezanim za edukaciju o prehrani. Na temelju zahtjeva određenih stručnih škola omogućava se prisustvovanje u laboratoriju grupama učenika ili pojedincima, u svrhu školske (studentske) prakse. Također se na zahtjev pojedinaca omogućava izrada diplomskih radova uz osiguranje mentorstva, te stručno osposobljavanje za rad (pripravnički staž), prema odobrenju ravnatelja Zavoda.

III) OSIGURANJE KVALITETE RADA

1) Unutarnja i vanjska edukacija djelatnika Odjela

U svrhu stalnog povećanja razine znanja i praćenja novosti vezanih za struku, djelatnici Odjela za zdravstvenu ekologiju sudjeluju na edukacijama koje se održavaju prema planu edukacije. Plan edukacije donosi se na temelju ocjene svrsishodnosti plana za prethodnu godinu, te potreba za tekuću godinu.

2) Sudjelovanje na ispitivanjima testova osposobljenosti

U svrhu kontrole kvalitete rada analitičke djelatnosti, Odjel redovito sudjeluje na međuporedbenim laboratorijskim ispitivanjima. Za 2014. godinu planira se sudjelovanje za određene kemijske i mikrobiološke pokazatelje u vodama što smo i zakonski obavezni. Uspješnost prolaza dokaz je osposobljenosti i kvalitete rada laboratorija.

3) Proširenje područja akreditacije

U 2014. godini Odjel za zdravstvenu ekologiju planira prilikom nadzora HAA, proširiti područje akreditacije na neke pokazatelje za područje kemije.

4) Dobivanje ovlaštenja Ministarstva zdravlja za službenu kontrolu vode za piće

Na temelju akreditiranih i interkalibriranih pokazatelja za ispitivanje voda, Odjel (Zavod) očekuje rješenje za provođenje službene kontrole vode za piće prema zakonskoj regulativi.

IV) PROSTOR I OPREMA

Budući da je Odjel krajem 2013.god preselio u novi prostor u Zaboku, gdje ima veću mogućnost za razvoj i proširenje djelatnosti, u planu je nabava još neke opreme koja bi omogućila proširenje akreditacije na ostala analitička područja.

ODJEL ZA ŠKOLSKU MEDICINU

I MJERE HIGIJENSKO-EPIDEMIOLOŠKE ZAŠTITE

- a) cijepljenje i docjepljivanje (rujan-lipanj)

I razred -Mo-Pa-Ru (ospice,zaušnjaci,rubeola)- kod upisa
-DiTe+Polio (difterija,tetanus,dječja paraliza)

VI razred -HEPATITIS B (tri doze)

VII razred -PPD TEST i BCG

VIII razred –DiTe+Polio (difterija,tetanus,dječja paraliza)

završni razredi -DiTe (difterija,tetanus)
srednjih škola
cijepljenje protiv humani papiloma virusa-3puta.

- b) sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti

II SISTEMATSKI I OSTALI PREVENTIVNI PREGLEDI

- a) sistematski pregledi djeteta prije upisa u prvi razred osnovne škole (travanj-lipanj).
b) sistematski pregled u petom razredu osnovne škole (prosinac-ožujak)
c) sistematski pregled i profesionalna orijentacija u osmom razredu osnovne škole (prosinac-ožujak)
d) sistematski pregled u prvom razredu srednje škole (prosinac-ožujak)
e) namjenski pregledi (pregled za sportska školska natjecanja, prije pohađanja škole za neplivače,škole u prirodi itd.)
f) screeninzi(siječanj-ožujak)
-II razred : vid na boje i na daljinu
-VI razred : tjelesna visina i pregled kralježnice

III SAVJETOVALIŠNI RAD (kontinuirano cijele godine)

- organizira se jednom tjedno 2 ili 3 sata
- aktivna skrb o djeci i mladeži sa kroničnim poremećajima zdravlja, rizicima po zdravlje i smetnjama u psihofizičkom razvoju
- rad u komisijama-sa nastavnicima i stručnim suradnicima(defektolozi,pedagozi,psiholozi),zajednički pronalazak adekvatnog načina školovanja učenika kako sa poteškoćama tako i sa posebnim potrebama.
- rad s roditeljima(individualni i grupni rad,sudjelovanje na roditeljskim sastancima,aktivno sudjelovanje u rješavanju problema učenika u školi i u obitelji).

- stručni rad s učiteljima (svjetovanje, sudjelovanje na nastvničkim vječima i sjednicama, upznavanje nastavnika sa zdravstvenim problemima učenika, kako postupati kod tih učenika, senzibilizirati nastavnike i profesore i uključiti ih u rješavanju postojećih problema kod učenika.
- suradnja sa ostalim institucijama koje se bave problemima djece i mladeži (područni centari za socijalnu skrb, obiteljski centri).

IV ZDRAVSTVENI ODGOJ I PROMICANJE ZDRAVLJA (predavanja i rad u malim grupama kontinuirano)

IV razred - prehrambene smjernice (piramida prehrane)

V i VI razred - prevencija ovisnosti (pušenje, alkohol)
- higijena menstruacije

VII i VIII razred – menstruacijski ciklus i pubertet , spolno prenosive bolesti , kontracepcija

I razred srednje - spolno prenosive bolesti , kontracepcija , AIDS

Zdravstveni odgoj po kurikulumu:

I raz. O.Š. pravilno pranje zubi po modelu.

III razred O.Š. skrivene kalorije-pravilna prehrana.

V razred O.Š. Higijena menstruacije, psihičke i fizičke promijene u pubertetu.

II i III razr. Srednje škole. Model živjeti zdravo: Reproaktivno zdravlje (spolno prenosive bolesti, kontracepcija)

V ZAŠTITA I PROMICANJE ZDRAVOG OKOLIŠA (kontinuirano)

- a) higijensko sanitarna kontrola škola i učeničkog doma
- b) nadzor nad školskom kuhinjom i prehranom učenika
  - svaki objekt barem jednom godišnje
  - školska kuhinja najmanje dva puta godišnje

RAVNATELJ:
Tomislav Jadan, dipl. oec.